

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

Cerințe

Tehnice

**Stabilirea cerințelor privind procedurile
pentru planurile de zbor în faza
premergătoare zborului**

Ediția 01/ august 2018

ORDIN

cu privire la aprobarea Cerințelor tehnice – Stabilirea cerințelor privind procedurile pentru planurile de zbor în faza premergătoare zborului

nr. 17/GEN din 07.08.2018

Monitorul Oficial nr.321-332/1299 din 24.08.2018

* * *

În temeiul art.5 alin.(3) lit.e) din [Legea aviației civile nr.1237-XIII din 09.07.1997](#) și punctului 7 subpunctul 5) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin [Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.645 din 07.08.2014](#), întru executarea atribuțiilor ce îi revin Autorității Aeronautice Civile în calitate de autoritate administrativă care aprobă regulamente, instrucțiuni, alte acte cu caracter tehnic, în scopul implementării Acordului privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre, semnat la Bruxelles la 26 iunie 2012, ratificat prin [Legea nr.292 din 21 decembrie 2012](#), și creării cadrului normativ pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr.1033/2006 al Comisiei din 4 iulie 2006 de stabilire a cerințelor privind procedurile pentru planurile de zbor în faza premergătoare zborului pentru Cerul unic european,

ORDON:

1. Se aprobă Cerințele tehnice – Stabilirea cerințelor privind procedurile pentru planurile de zbor în faza premergătoare zborului, conform anexei la prezentul ordin.

2. Autoritatea Aeronautică Civilă va publica anexa la prezentul Ordin pe pagina web oficială www.caa.md, la compartimentul „Cadrul Normativ – Alte acte normative”.

3. Prezentul ordin intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

DIRECTORUL

AUTORITĂȚII AERONAUTICE CIVILE

Radu BEZNIUC

Nr.17/GEN. Chișinău, 7 august 2018.

CUPRINS

CUPRINS.....	1
LISTA DE CONTROL A PAGINILOR	2
REGULI DE AMENDARE.....	3
INDEXUL AMENDAMENTELOR.....	4
PREAMBUL	5
CAPITOLUL I. Obiect și domeniu de aplicare	5
CAPITOLUL II. Definiții	5
CAPITOLUL III. Cerințe privind interoperabilitatea și performanțele	8
CAPITOLUL IV. Cerințe privind siguranța	9
CAPITOLUL V. Cerințe suplimentare	9
Anexă	11

LISTA DE CONTROL A PAGINILOR

Numărul paginii	Ediția / Amendamentul	Data
1	Ediția 01	August 2018
2	Ediția 01	August 2018
3	Ediția 01	August 2018
4	Ediția 01	August 2018
5	Ediția 01	August 2018
6	Ediția 01	August 2018
7	Ediția 01	August 2018
8	Ediția 01	August 2018
9	Ediția 01	August 2018
10	Ediția 01	August 2018
11	Ediția 01	August 2018
12	Ediția 01	August 2018

REGULI DE AMENDARE

- (1) Modificarea prevederilor **CT** se poate face numai prin amendament.
- (2) Amendamentul se aprobă prin Ordinul general al Directorului Autorității Aeronautice Civile.
- (3) După aprobarea amendamentului și publicarea Ordinului general în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, fiecare deținător al CT în cauză va introduce noile pagini emise și va distruge paginile înlocuite.
- (4) Se emite o nouă ediție a CT dacă volumul modificărilor depășește 30% din conținutul acesteia.

INDEXUL AMENDAMENTELOR

Nr. crt.	Numărul amendamentului	Data intrării în vigoare/ nr. ordinului	Numele persoanei care a introdus amendamentul	Semnătura

PREAMBUL

Prezentele Cerințe Tehnice (*în continuare CT*) transpune:

- Regulamentul (CE) nr. 1033/2006 al Comisiei din 4 iulie 2006 de stabilire a cerințelor privind procedurile pentru planurile de zbor în faza premergătoare zborului pentru Cerul unic european, publicat în Jurnalul Oficial nr. L 186 din 7 iulie 2006, astfel după cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/139 al Comisiei din 29 ianuarie 2018;
- art. 2, pct. 1-20, 23-24, 26-40 din Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 de stabilire a cadrului pentru crearea cerului unic European (regulament-cadru), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 96 din 31 martie 2004, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1070/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009.

CAPITOLUL I. Obiect și domeniu de aplicare

1. Presentul document stabilește cerințele privind procedurile pentru planurile de zbor în faza premergătoare zborului, pentru a asigura consecvența planurilor de zbor, a planurilor de zbor repetitive și a mesajelor de actualizare asociate dintre operatori, piloți și unitățile de servicii de trafic aerian, prin intermediul Sistemului integrat de prelucrare inițială a planurilor de zbor, fie în perioada dinainte de prima acordare a autorizației din partea controlului traficului aerian pentru zborurile care decolează din spațiul aerian național reglementat de prezentul document, fie în perioada care precede intrarea în spațiul aerian respectiv pentru alte zboruri.
2. Presentul document se aplică pentru toate zborurile care urmează să fie efectuate sau care sunt efectuate în cadrul traficului aerian general în conformitate cu normele de zbor instrumental din interiorul spațiului aerian național, în conformitate cu Codul aerian.
3. Presentul document se aplică fiecăreia din următoarele părți implicate în depunerea, modificarea, acceptarea și distribuirea planurilor de zbor:
 - a) operatori și agenți care acționează în numele acestora;
 - b) piloți și agenți care acționează în numele acestora;
 - c) unități de servicii de trafic aerian care oferă servicii zborurilor efectuate în conformitate cu normele de zbor instrumental din cadrul traficului aerian general.

CAPITOLUL II. Definiții

4. În sensul prezentului document se aplică următoarele definiții:
 - 1) **serviciu de control al traficului aerian (ATC)** - serviciu furnizat în scopul:
 - a) de a preveni coliziunile:
 - dintre aeronave și
 - pe suprafața de manevră, între aeronave și obstacole; și
 - b) de a accelera și de a menține un flux ordonat al traficului aerian;
 - 2) **serviciu de control al aerodromului** - serviciu ATC pentru traficul pe aerodrom;

- 3) **serviciu de informații aeronautice** - serviciu stabilit în zona de acoperire definită, responsabil de furnizarea informațiilor aeronautice și a datelor necesare pentru siguranța, regularitatea și eficiența navigației aeriene;
- 4) **servicii de navigație aeriană** - servicii de trafic aerian, servicii de comunicație, navigație și supraveghere, servicii meteorologice pentru navigația aeriană și servicii de informații aeronautice;
- 5) **furnizor de servicii de navigație aeriană** - entitate de drept public sau privat, certificată și desemnată de către AAC care prestează servicii de navigație aeriană pentru traficul aerian general;
- 6) **bloc de spațiu aerian** - spațiu aerian de dimensiuni stabilite în spațiu și timp, în care sunt prestate servicii de navigație aeriană;
- 7) **managementul spațiului aerian** - funcție de planificare cu obiectivul primar de a utiliza la maxim spațiul aerian disponibil prin repartizarea dinamică a timpului și, uneori, prin distribuirea spațiului aerian între diferitele categorii de utilizatori ai spațiului aerian, pe baza cerințelor pe termen scurt;
- 8) **utilizatori ai spațiului aerian** - operatori de aeronave exploatate în traficul aerian general;
- 9) **managementul fluxului de trafic aerian** - funcție stabilită în vederea promovării unui flux de trafic aerian sigur, ordonat și rapid, asigurând utilizarea la maxim a capacității ATC și compatibilitatea dintre volumul traficului și capacitățile declarate de către furnizorii serviciilor de trafic aerian corespunzători;
- 10) **managementul traficului aerian (ATM)** - ansamblul funcțiilor de la bordul aeronavelor și de la sol (servicii de trafic aerian, managementul spațiului aerian și managementul fluxurilor de trafic aerian) necesare pentru a asigura mișcarea sigură și eficientă a aeronavelor în toate fazele lor de operare;
- 11) **servicii de trafic aerian** - diferitele servicii de informare cu privire la zbor, servicii de alertare, servicii de consultanță în domeniul traficului aerian și servicii ATC (servicii de control zonal, de abordare și aerodrom);
- 12) **serviciu de control zonal** - un serviciu ATC pentru zborurile controlate într-un bloc de spațiu aerian;
- 13) **serviciu de control de abordare** - un serviciu ATC pentru zborurile controlate care decolează sau aterizează;
- 14) **pachet de servicii** - două sau mai multe servicii de navigație aeriană;
- 15) **certificat** - document emis de autoritatea națională de supervizare (Autoritatea Aeronautică Civilă – **în continuare AAC**), care atestă că un furnizor de servicii de navigație aeriană îndeplinește cerințele privind furnizarea unui anumit serviciu;
- 16) **servicii de comunicare** - servicii aeronautice fixe și mobile care permit comunicarea sol-sol, aer-sol și aer-aer, în scopuri legate de ATC;
- 17) **EATMN** - rețeaua europeană de management al traficului aerian;
- 18) **concept de operare** - criteriile pentru utilizarea operațională a EATMN sau a unui segment din aceasta;
- 19) **componente** - mijloacele fixe, cum ar fi aparatura, precum și mijloacele necorporale, cum ar fi programele software, de care depinde interoperabilitatea EATMN;
- 20) **Eurocontrol** - Organizația Europeană pentru Siguranța Navigației Aeriene, înființată prin Convenția Internațională din 13 decembrie 1960 privind cooperarea pentru siguranța navigației aeriene;
- 21) **regiune de informare cu privire la zbor** - spațiu aerian cu dimensiuni stabilite, în cadrul căruia sunt furnizate servicii de informare cu privire la zbor și servicii de alertare;
- 22) **serviciu de informare a zborurilor** - serviciu furnizat în scopul furnizării de consiliere și informații utile pentru siguranța și eficiența zborurilor;
- 23) **serviciu de alarmare** - serviciu furnizat pentru notificarea organizațiilor corespunzătoare cu privire la aeronavele care necesită asistență de căutare și salvare și pentru sprijinirea respectivelor organizații conform dispozițiilor;

- 24) **plafon de zbor** - suprafață cu presiunea atmosferică constantă raportată la presiunea specifică de 1013,2 hectopascali și care este separată de alte asemenea suprafețe prin intervale de presiune specifice;
- 25) **trafic aerian general** - toate deplasările aeronavelor civile, precum și toate deplasările aeronavelor de stat (inclusiv ale aeronavelor militare, vamale și de poliție) atunci când aceste deplasări sunt realizate în conformitate cu procedurile OACI;
- 26) **OACI** - Organizația Aviației Civile Internaționale, înființată prin Convenția de la Chicago din 1944 privind aviația civilă internațională;
- 27) **interoperabilitate** - o serie de proprietăți funcționale, tehnice și operaționale necesare sistemelor și componentelor EATMN și procedurilor pentru operarea acestuia, pentru a permite funcționarea sigură, continuă și eficace a EATMN. Interoperabilitatea se realizează asigurând conformitatea sistemelor și componentelor cu cerințele esențiale;
- 28) **servicii meteorologice** - acele infrastructuri și servicii care furnizează aeronavelor prognoze, buletine și observații meteorologice, precum și orice alte informații și date meteorologice furnizate de state pentru a fi utilizate în navigația aeriană;
- 29) **servicii de navigație** - acele infrastructuri și servicii care furnizează aeronavelor informații referitoare la poziționare și sincronizare;
- 30) **date operaționale** - informații care privesc toate etapele de zbor și sunt necesare pentru luarea deciziilor operaționale de către furnizorii de servicii de navigație, utilizatorii spațiului aerian, operatorilor de aeroporturi și altor factori implicați;
- 31) **procedură** - o metodă standard pentru utilizarea tehnică sau operațională a sistemelor, în contextul conceptelor de operare aprobate și validate care impun aplicarea unitară în întreaga EATMN;
- 32) **punere în funcțiune** - prima utilizare operațională după instalarea inițială sau îmbunătățirea unui sistem;
- 33) **rețea de rute** - rețea de rute specificate pentru canalizarea fluxului traficului aerian general, necesară pentru prestarea de servicii ATC;
- 34) **rută** - itinerarul ales pentru a fi urmat de o aeronavă pe parcursul operării acesteia;
- 35) **funcționare continuă** - operarea EATMN în așa fel încât, din perspectiva utilizatorului, funcționează ca și cum ar fi o singură entitate;
- 36) **servicii de supraveghere** - acele infrastructuri și servicii utilizate pentru a determina pozițiile fiecărei aeronave pentru separarea în condiții de siguranță;
- 37) **sistem** - totalul componentelor aeriene și de sol, precum și echipamentul spațial, care oferă suport serviciilor de navigație aeriană pentru toate etapele de zbor;
- 38) **îmbunătățire** - orice transformare de natură să modifice caracteristicile operaționale ale unui sistem;
- 39) **plan de zbor** - informațiile specifice furnizate unităților de servicii de trafic aerian, legate de un zbor prevăzut sau de o porțiune a zborului prevăzut al unei aeronave;
- 40) **fază premergătoare zborului** - perioada de la prima prezentare a unui plan de zbor până la prima acordare a unei autorizări din partea controlului traficului aerian;
- 41) **plan de zbor repetitiv** - plan de zbor legat de o serie de zboruri individuale care se desfășoară cu regularitate și care se repetă frecvent, cu caracteristici de bază identice, deus de un operator pentru a fi păstrat și folosit în mod repetat de către unitățile de servicii de trafic aerian;
- 42) **operator** - o persoană, organizație sau întreprindere angajată în exploatarea de aeronave sau care se oferă să facă acest serviciu;
- 43) **unitate de servicii de trafic aerian (în continuare unitate ATS)** - o unitate civilă sau militară care răspunde de furnizarea serviciilor de trafic aerian;
- 44) **Sistem integrat de prelucrare inițială a planurilor de zbor (în continuare IFPS Integrated Initial Flight Plan Processing System)** - sistem din cadrul rețelei europene de gestiune a traficului aerian prin care se oferă, în spațiul aerian EUR, un serviciu centralizat de prelucrare și distribuție a planurilor de zbor, care se ocupă de recepția, validarea și distribuția planurilor de zbor;

- 45) **autorizare din partea controlului traficului aerian** (în continuare autorizare ATC) - o autorizație acordată unei aeronave de a-și continua activitatea în condiții specificate de o unitate de control al traficului aerian;
- 46) **IFR** - simbolul utilizat pentru a desemna regulile de zbor instrumental;
- 47) **unitate de control al traficului aerian** (în continuare unitate ATC) - după caz, centru de control regional, unitate de control al apropierii sau turn de control al aerodromului;
- 48) **elemente esențiale ale unui plan de zbor** - următoarele elemente ale unui plan de zbor:
 - a) identificarea aeronavei;
 - b) aerodromul de plecare;
 - c) data estimată de plecare de la locul de staționare;
 - d) ora estimată de plecare de la locul de staționare;
 - e) aerodromul de destinație;
 - f) ruta, exclusiv procedurile din zona terminală;
 - g) viteza (vitezele) de croazieră și nivelul (nivelurile) de zbor solicitat(e);
 - h) tipul aeronavei și categoria de turbulență de siaj;
 - i) reguli de zbor și tip de zbor;
 - j) echipamentul aeronavei și capacitățile aferente;
- 49) **emitent** - persoană sau organizație care depune planuri de zbor sau orice mesaje de actualizare asociate la IFPS, inclusiv la piloți, operatori și agenți care acționează în numele acestora, precum și unități ATS;
- 50) **plan de zbor inițial** - plan de zbor depus inițial de către emitent, inclusiv schimbările, dacă este cazul, inițiate și acceptate de piloți, operatori, o unitate ATS sau serviciul centralizat pentru prelucrarea planificării zborurilor și distribuirea planurilor de zbor în timpul fazei premergătoare zborului;
- 51) **identificarea unei aeronave** - grup de litere, cifre sau o combinație de litere și cifre, care fie este identic cu semnalul de apel al aeronavei care se utilizează în comunicațiile aer-sol, fie este echivalentul codificat al acestuia, și care este utilizat pentru identificarea unei aeronave în comunicațiile sol-sol ale serviciilor de trafic aerian;
- 52) **data estimată de plecare de la locul de staționare** - data estimată la care aeronava va începe mișcarea asociată cu plecarea;
- 53) **ora estimată de plecare de la locul de staționare** - ora estimată la care aeronava va începe mișcarea asociată cu plecarea;
- 54) **proceduri în zona terminală** - plecările instrumentale obișnuite și sosirile instrumentale obișnuite, astfel cum sunt definite în procedurile OACI pentru serviciile de navigație aeriană – Operațiunile aeronavelor (PANS-OPS, Doc. 8168 – volumul 1 – ediția a cincea – 2006, care include toate amendamentele până la nr. 7).

CAPITOLUL III. Cerințe privind interoperabilitatea și performanțele

5. Dispozițiile indicate în anexă se aplică la depunerea, acceptarea și distribuirea planurilor de zbor pentru fiecare zbor care face obiectul prezentului document și la toate modificările aduse unui element esențial dintr-un plan de zbor în faza premergătoare zborului, în conformitate cu prezentul document.
6. Atunci când IFPS primește un plan de zbor sau o modificare a acestuia:
 - a) verifică conformitatea acestuia cu cerințele stabilite pentru format și date;
 - b) verifică dacă este complet și, în măsura în care este posibil, dacă este corect;
 - c) ia măsuri, dacă este necesar, pentru ca planul să fie realizat într-o formă acceptată de serviciile de trafic aerian;
 - d) indică emitentului acceptarea planului de zbor sau a modificărilor aduse acestuia.

7. IFPS comunică tuturor unităților ATS implicate planul de zbor acceptat și orice modificări, acceptate în faza premergătoare zborului, ale elementelor esențiale ale planului de zbor și ale mesajelor de actualizare asociate.
8. Emitentul, atunci când nu este operatorul sau pilotul, ia măsurile necesare pentru ca toate condițiile de acceptare a unui plan de zbor și orice modificări necesare aduse acestor condiții, notificate de IFPS, să fie puse la dispoziția operatorului sau a pilotului care a depus planul de zbor.
9. Operatorul ia măsurile necesare pentru ca toate condițiile de acceptare a unui plan de zbor și orice modificări necesare aduse acestora, notificate de IFPS emitentului, să fie integrate în efectuarea zborului planificat și comunicate pilotului.
10. Înainte de efectuarea zborului, operatorul ia măsurile necesare pentru ca intențiile operaționale să fie reflectate corect de conținutul planului de zbor inițial.
11. În timpul fazei premergătoare zborului, unitățile ATC pun la dispoziție, prin IFPS, toate modificările necesare care afectează elementele esențiale ale unui plan de zbor, în privința rutei și a nivelului de zbor, și care ar putea afecta efectuarea zborului în condiții de siguranță, pentru planurile de zbor și mesajele de actualizare asociate pe care le-au primit anterior de la IFPS. Nici o altă modificare sau anulare a unui plan de zbor nu poate fi făcută de o unitate ATC în faza premergătoare zborului fără coordonarea cu operatorul.
12. IFPS comunică emitentului planului de zbor toate modificările necesare din faza premergătoare zborului menționate la punctul 11.
13. În cazul în care unitățile ATS nu au primit anterior nici un plan de zbor de la IFPS pentru un zbor care intră în spațiul aerian aflat în responsabilitatea lor, unitățile implicate pun la dispoziție, prin IFPS, cel puțin identificarea aeronavei, tipul aeronavei, punctul de intrare în zona lor de responsabilitate, ora și nivelul de zbor în acel punct, ruta și aerodromul de destinație pentru aceste zboruri.

CAPITOLUL IV. Cerințe privind siguranța

14. Toate modificările aduse procedurilor existente pentru planurile de zbor în faza premergătoare zborului reglementate de prezentul document sau introducerea oricăror proceduri noi sunt precedate de o evaluare a nivelului de siguranță, inclusiv identificarea pericolelor și procese de evaluare și diminuare a riscurilor, efectuată de părțile implicate.

CAPITOLUL V. Cerințe suplimentare

15. Unitățile ATS asigură că personalul lor implicat în planificarea zborurilor este informat în mod corespunzător în legătură cu dispozițiile relevante ale prezentului document și că este format în mod corespunzător pentru funcțiile pe care le deține.
16. Personalul care exploatează IFPS implicat în planificarea zborurilor este informat în mod corespunzător în legătură cu cerințele relevante privind procedurile de zbor în faza premergătoare zborului și este format în mod corespunzător pentru funcțiile pe care le deține.
17. Unitățile ATS:

- a) elaborează și actualizează manuale de exploatare care conțin instrucțiunile și informațiile necesare pentru a permite personalului lor de exploatare să aplice dispozițiile prezentului document;
 - b) garantează că manualele menționate la punctul a) sunt accesibile și actualizate și că actualizarea și distribuirea lor fac obiectul unui proces corespunzător de gestionare a calității și a configurării documentației;
 - c) garantează că metodele de lucru și procedurile de exploatare se conformează dispozițiilor relevante specificate în prezentul document.
- 18.** Serviciul de prelucrare centralizată a planificării zborurilor și distribuire a planurilor de zbor:
- a) elaborează și actualizează manuale de exploatare care conțin instrucțiunile și informațiile necesare pentru a permite personalului lor de exploatare să aplice dispozițiile prezentului document;
 - b) asigură că manualele menționate la punctul a) sunt accesibile și actualizate și că actualizarea și distribuirea lor fac obiectul unui proces corespunzător de gestionare a calității și a configurării documentației;
 - c) asigură că metodele de lucru și procedurile de exploatare se conformează dispozițiilor relevante specificate în prezentul document.
- 19.** Toate părțile menționate la Capitolul I, punctul 3 vor asigura conformarea la prevederile prezentului document.

Anexă

Dispoziții menționate la punctul 5:

- 1) Secțiunea 4 din anexa Cerințele tehnice – Regulile aerului.
- 2) Capitolul 4 din secțiunea 4.4 (Planuri de zbor) și capitolul 11 punctul 11.4.2.2 (Mesaje de mișcare) din Doc. 4444 al PANS-ATM al OACI (ediția a 16-a – 2016, care include toate amendamentele până la nr. 7A).
- 3) Capitolul 2 (Planuri de zbor) și capitolul 6 punctul 6.12.3 (Estimări ale limitelor) din Procedurile suplimentare regionale, Doc. 7030, Proceduri suplimentare regionale europene (EUR) (ediția a cincea din 2008, inclusiv toate amendamentele până la nr. 9).